

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/42923,Wyjazd-Komisji-ds-Ochrony-Miejsc-Pamieci-Narodowej-do-Bytomia-16-listopada-2017.html>
24.04.2024, 12:44

Wyjazd Komisji ds. Ochrony Miejsc Pamięci Narodowej do Bytomia, 16 listopada 2017

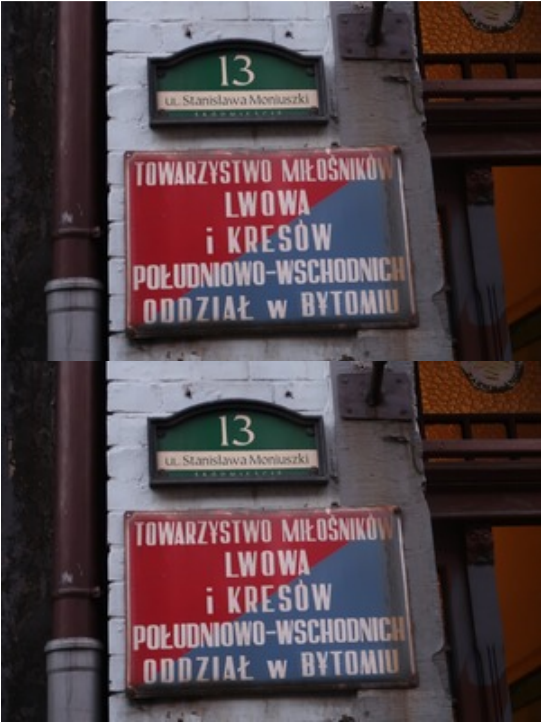

16 listopada 2017 r. odbyło się spotkanie wyjazdowe Komisji ds. Ochrony Miejsc Pamięci Narodowej. Komisja działa w ramach Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa działającego przy Oddziale IPN w Katowicach.

Tym razem Komisja odwiedziła Bytom szlakiem miejsc pamięci związanych ze Lwowem i Kresowianami. Spotkanie rozpoczęło wizytą w Operze Śląskiej, którą zorganizował Adam Didur- słynny lwowski bas, uznawany za jednego z czołowych śpiewaków basowych w historii wokalistyki światowej. W operze, w holu głównym, znajduje się jego popiersie, a jedna z sal nosi jego imię.

Następnie udaliśmy się na Cmentarz Mater Dolorosa, który znajduje się przy ul. Piekarskiej, gdzie odwiedziliśmy groby znanych lwowian- między innymi: ks. Emila Kobierzyckiego, ekspatriowanego ze Lwowa w 1945 roku, Wacława Sasiadka - najmłodszego debutanta w historii polskiej reprezentacyjnej piłki nożnej; Władysława Targalskiego - Orłęta Lwowskiego i powstańca śląskiego oraz Aleksandra Szczęścikiewicza - ostatniego komendanta Lwowskiej Chorągwi ZHP.

Następnie odwiedziliśmy Pomnik Ofiar Kaźni Profesorów Lwowskich. Odświeżony w 2016 roku znajduje się przy ul. Powstańców przed gmachem Państwowych Szkół Budownictwa. Upamiętnia zbrodnię dokonaną na początku lipca 1941 r. przez Niemców na profesorach lwowskich i ich rodzinach na Wzgórzach Wuleckich we Lwowie. Zamordowano wówczas ponad 40 osób z elity lwowskiej nauki; między innymi: prawnika Romana Longchamps de Beriera i lekarza medycyny sądowej Włodzimierza Sieradzkiego - rektorów Uniwersytetu Jana Kazimierza, a także inżyniera Kaspra Weigla - kierownika Katedry Miernictwa Politechniki Lwowskiej, matematyka Włodzimierza Stożka, chemika Stanisława Pilata, lekarza stomatologa Antoniego Cieszyńskiego, krytyka literackiego i pisarza Tadeusza Boy-Żeleńskiego oraz uczonego, polityka i premiera Polski prof. Kazimierz Bartela. Pod pomnikiem członkowie Komisji złożyli kwiaty i zapalili znicze.

W sąsiedztwie pomnika znajduje się cmentarz, na którym leży inne Lwowskie Orłę - Adam Nowak - odznaczony Krzyżem Obrony Lwowa 1918 „Orłąt”. Nieopodal można również odnaleźć krzyż poświęcony polskim obrońcom Lwowa z 1918 roku. Jest to ważne miejsce, w którym co roku 1 listopada spotykają się miejscowi Kresowianie.

W wędrowce po powyższych miejscach Komisji towarzyszył p. Lesław Józków, który okazał się nieocenionym przewodnikiem. Urodzony w 1935 r. we Lwowie, we wrześniu 1945 r. został wraz z rodziną i innymi Polakami ze Lwowa ekspatriowany do Bytomia, gdzie mieszka do dziś. W latach 70. był członkiem a następnie prezesem do 1993 r. wrocławskiej nieformalnej organizacji „Zjazd Koleżeński”, która w 1988 r. przekształciła się w Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich.

Ostatnim elementem wizyty było wzięcie udziału w jednym z cyklicznych spotkań Oddziału w Bytomiu Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Omówiono na nim dokonaną wizytację oraz wysłuchano interesującego wystąpienia Bożeny Kubit na temat upamiętnień gliwickich Kresowian.